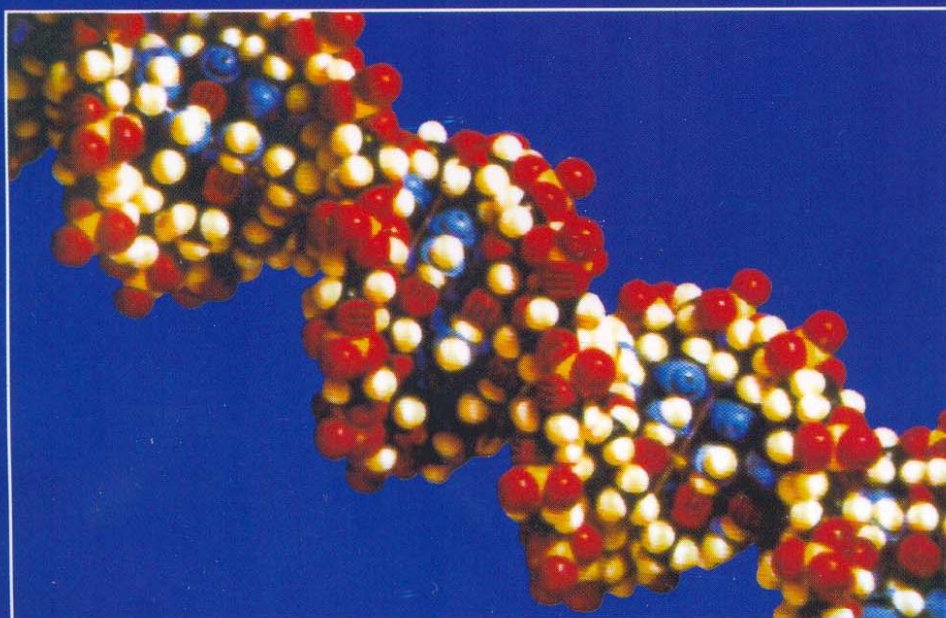

ISSN 1681-0015

БІОЛОГІЯ ТВАРИН

THE ANIMAL BIOLOGY

2010 Том 12 №1

ISSN 1681-0015

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

БІОЛОГІЯ ТВАРИН
(науково-теоретичний журнал)

Том 12 № 1

Львів — 2010

ISSN 1681-0015

**NATIONAL ACADEMY OF AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE
INSTITUTE OF ANIMAL BIOLOGY**

THE ANIMAL BIOLOGY
(scientific-theoretical journal)

VOLUME 12 № 1

Lviv — 2010

Засновник і видавець: Інститут біології тварин НААН України (ІБТ НААН України)

Головний редактор — В. В. Влізло, директор ІБТ НААН України, доктор вет. наук, проф., академік НААН України

Заступник гол. редактора — І. Б. Ратич, доктор с.-г. наук, членкор НААН України

Науковий редактор — В. Г. Янович, доктор біол. наук, проф.

Редактор англійської мови — І. І. Жилюк

Відповідальний секретар — О. С. Грабовська, кандидат біол. наук

Комп'ютерний набір — В. Я. Мошовська, М. Є. Костів

Друкується за рішенням вченої ради Інституту біології тварин НААН України протокол № 5 від 08 червня 2010 р.

Редакційна Рада:

М. В. Зубець — голова Ради

В. Баумгартнер (Австрія)

М. Д. Безуглий

Ф. І. Василевич (Росія)

А. М. Головка

В. М. Гунчак

Б. Д. Кальницький (Росія)

Ю. Коппел (Словаччина)

І. Я. Коцюмбас

Є. Крупінський (Польща)

В. І. Левченко

М. Мароунек (Чехія)

Д. О. Мельничук

Є. Нідзюлка (Польща)

С. Ю. Рубан

М. В. Рубленко

Г. М. Седіло

А. А. Сибірний

В. В. Снітинський

Б. Т. Стегній

Редакційна колегія:

Біологічні науки

Г. Л. Антоняк — проф., доктор біол. наук, ЛНУ, ІБТ НААН України

З. Д. Воробець — проф., доктор біол. наук, ЛНМУ

М. Ю. Клевець — проф., доктор біол. наук, ЛНУ

І. М. Кліщ — проф., доктор біол. наук, ТДМУ

І. А. Макар — проф., доктор біол. наук, членкор УААН, ІБТ НААН України

І. І. Розгоні — проф., доктор біол. наук, ІБТ НААН України

Р. С. Стойка — проф., доктор біол. наук, членкор НАН України, ІБК НАН України

В. Ю. Шавкун — проф., доктор біол. наук, ІБТ НААН України

В. Г. Янович — проф., доктор біол. наук, ІБТ НААН України

Сільськогосподарські науки

С. Й. Вовк — проф., доктор біол. наук, ЛНАУ

І. В. Вудмаска — доктор с.-г. наук, ІБТ НААН України

Г. В. Дроник — проф., доктор біол. наук, академік НААН України, БіАПВ

Я. І. Кирилів — проф., доктор с.-г. наук, членкор НААН України, ЛНУВМ та Б

Д. Д. Остапів — доктор с.-г. наук, ІБТ НААН України

І. Б. Ратич — доктор с.-г. наук, членкор НААН України, ІБТ НААН України

Й. Ф. Рівіс — доктор с.-г. наук, ІБТ НААН України

П. В. Стапай — доктор с.-г. наук, ІБТ НААН України

Л. І. Федорович — доктор с.-г. наук, ІБТ НААН України

Ветеринарні науки

О. І. Віщур — доктор вет. наук, ІБТ НААН України

В. В. Влізло — проф., доктор вет. наук, академік НААН України, ІБТ НААН України

Д. Ф. Гуфрій — проф., доктор вет. наук, ЛНУВМ та Б

М. В. Демчук — проф., доктор вет. наук, ЛНУВМ та Б

І. П. Кондрахін — доктор вет. наук, професор КАТУ

Б. М. Куртяк — доктор вет. наук, ІБТ НААН України

М. С. Мандигра — проф., доктор вет. наук, членкор НААН України, ІЕ НААН України

В. Г. Стояновський — проф., доктор вет. наук, ІБТ НААН України

Р. С. Федорук — проф., доктор вет. наук, членкор НААН України, ІБТ НААН України

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 5033 від 04.04.2001 р. Адреса редакції: 79034, м. Львів, вул. В. Стуса, 38, ІБТ НААН України, тел./факс +38(032)270-23-89 E-mail: inenbiol@mail.lviv.ua

Founder and publisher: Institute of animal biology NAAS of Ukraine (IBT NAAS of Ukraine)

Chief editor — V. V. Vlizlo, director of IBT NAAS of Ukraine doctor of veterinary sciences, prof.

Chief editor deputy — I. B. Ratych, doctor of agricultural sciences

Scientific editor — V. G. Yanovych, doctor of biological sciences, prof.

English editors — I. I. Zhyliuk

Responsible secretary — O. S. Grabovs'ka PhD

Computer printing — V. Ya. Moshovs'ka, M. E. Kostiv

The journal is published according to the decision of the IBT NAAS of Ukraine scientific council protocol № 5 from 08 th June 2010.

Editorial council:

M. V. Zubets' — Head of the council

V. Baumgartner (Austria)

M. D. Bezuhlyy

A. M. Holovko

V. M. Hunchak

B. D. Kal'nitskiy (Russia)

Yu. Koppel (Slovakia)

I. Ya. Kotsiumbas

V. I. Levchenko

M. Marounek (Czech Republic)

D. O. Melnychuk

E. Niedziółka (Poland)

S. Yu. Ruban

M. V. Rublenko

H. M. Sedilo

A. A. Sybirnyy

V. V. Snityns'kyi

B. T. Stehniy

F. I. Vasilevych (Russia)

Editorial board:

Biological sciences

H. L. Antoniuk — prof., doctor of biological sciences, Ivan Franko National University of L'viv, IBT NAAS of Ukraine

Z. D. Vorobet's — prof., doctor of biological sciences, Danylo Halyts'kyi National Medical University of L'viv

M. Yu. Klevets' — prof., doctor of biological sciences, Ivan Franko National University of L'viv

I. M. Klishch — prof., doctor of biological sciences, I. Horbachevsky Ternopil State Medical University

I. A. Makar — prof., doctor of biological sciences, IBT NAAS of Ukraine

I. I. Rozhoni — prof., doctor of biological sciences, IBT NAAS of Ukraine

R. S. Stojka — prof., doctor of biological sciences, Institute of Cell Biology, NAS of Ukraine

V. Yu. Shavkun — prof., doctor of biological sciences, IBT NAAS of Ukraine

V. G. Yanovych — prof., doctor of biological sciences, IBT NAAS of Ukraine

Agricultural sciences

S. J. Vovk — prof., doctor of biological sciences, National Agrarian University of L'viv

I. V. Vudmaska — doctor of agricultural sciences, IBT NAAS of Ukraine

H. V. Dronyk — prof., doctor of biological sciences, Bukovina Institute of Agrarian Production

Ya. I. Kyryliv — prof., doctor of agricult. sci., IBT NAAS of Ukraine, National University of Vet. Medicine and Biotechnology of L'viv

D. D. Ostapiv — doctor of agricultural sciences, IBT NAAS of Ukraine

I. B. Ratych — doctor of agricultural sciences, IBT NAAS of Ukraine

Y. F. Ravis — doctor of agricultural sciences, IBT NAAS of Ukraine

P. V. Stapaj — doctor of agricultural sciences, IBT NAAS of Ukraine

L. I. Fedorovych — doctor of agricultural sciences, IBT NAAS of Ukraine

Veterinary sciences

O. I. Vishchur — doctor of veterinary sciences, IBT NAAS of Ukraine

V. V. Vlizlo — prof., doctor of veterinary sciences, IBT NAAS of Ukraine

D. F. Hufrij — prof., doctor of vet. sci., IBT NAAS of Ukraine, Lviv National University of Vet. Medicine and Biotechnology

M. V. Demchuk — prof., doctor of agricult. sci., IBT NAAS of Ukraine, Lviv National University of Vet. Medicine and Biotechnology

I. P. Kondrahin — doctor of veterinary sciences, Agrarian-Technical University of Crimea

B. M. Kurtiak — doctor of veterinary sciences, IBT NAAS of Ukraine

M. S. Mandyhra — prof., doctor of veterinary sciences, corresponding member NAAS of Ukraine, Institute of Epizootology NAAS of Ukraine

V. H. Stoyanovs'kyi — prof., doctor of veterinary sciences, IBT NAAS of Ukraine

R. S. Fedoruk — prof., doctor of veterinary sciences, corresponding member of NAAS of Ukraine, IBT NAAS of Ukraine

State Registration Certificate of printed mass information means series KV № 5033 from 04.04.2001

Editorial office address: 79034, L'viv, Stus street, 38, IBT NAAS of Ukraine, tel/fax +38(032)270-23-89

E-mail: inenbiol@mail.lviv.ua

Шановні працівники Інституту біології тварин НААН України!

За 50 років з дня заснування Інститут біології тварин НААН України пройшов плідний шлях свого розвитку і став провідною в структурі Академії та нашої держави науково-дослідною установою у галузі тваринництва та ветеринарної медицини. Інститут є визнаним головним науково-методичним центром в Україні з питань фізіології, біохімії та живлення тварин, займає провідне місце у підготовці кадрів вищої кваліфікації через докторантуру та аспірантуру.

Наполеглива праця видатних вчених Інституту біології тварин сприяла його утвердженню і визнанню серед членів колективу академії, а також у науковців різних країн світу. Про високий науково-методичний рівень досліджень і конкурентоспроможність наукових розробок, авторитет науковців свідчать видані ними монографії, підручники, посібники, довідники та інші публікації в провідних наукових виданнях України і за кордоном. Виконання пріоритетних фундаментальних наукових досліджень, впровадження у тваринництві ефективних розробок забезпечили тісну співпрацю вчених інституту з фахівцями Мінагрополітики, Державного комітету ветеринарної медицини України та виробниками продукції тваринництва.

Завдяки вагомим досягненням у науковій діяльності, впровадженню наукових розробок у виробництво, колектив інституту неодноразово відзначався високими урядовими нагородами, відзнаками УААН і Мінагрополітики України.

Зустрівши сьогодні славний ювілей добрими здобутками, Інститут біології тварин НААН України й надалі залишається провідною науковою установою Академії з фундаментальних досліджень та фахового наукового забезпечення тваринництва.

Президія Академії вірить, що славні наукові традиції Інституту біології тварин НААН України, закладені його засновником академіком УАСГН С. З. Гжицьким і фундаторами — видатними українськими вченими, академіками УААН Ф. Ю. Палфієм, П. З. Лагодюком, професором З. П. Скородинським і підтримані у наступні роки членами Академії В. В. Снітинським, І. Б. Ратичем, В. В. Влізлом, будуть міцними і надалі, а покоління молодих вчених примножать славу і визнання колективу, плідно працюючи над розвитком аграрної науки нашої держави.

З нагоди 50-річного ювілею бажаю колективу Інституту збереження високого наукового авторитету та досягнення нових успіхів заради процвітання аграрної науки в Україні!

Президент НААН України,
академік

М. В. Зубець

Шановні науковці!

Інститут біології тварин НААН України зустрічає своє 50-річчя вагомими науковими здобутками, які визнані не лише на Львівщині та в Україні, але й за кордоном. Результативна співпраця колективу інституту з іншими регіональними і загальнодержавними науковими та навчальними установами забезпечили йому високий авторитет у науці та виробництві. Сформовані провідними вченими пріоритетні напрями досліджень упродовж багатьох років, служили колективу науковців добрим дороговказом для плідної праці. Новітні розробки інституту, що підтверджені авторськими свідоцтвами, патентами, державними нормативними документами, видані у вигляді монографій, підручників, довідників, методичних рекомендацій є широко відомими в науці та практиці. Розроблені й апробовані в умовах виробництва ваші препарати, кормові добавки, премікси та поживні середовища для дрібних живих організмів, гамет та ембріонів тварин успішно застосовуються в кращих господарствах і науково-виробничих центрах. Про це свідчить співпраця науковців інституту з Львівським науково-виробничим центром «Західплемресурси» та іншими провідними господарствами Львівщини.

Інститут завжди відзначався доброю підготовкою наукових кадрів, що започаткував його засновник академік С. З. Гжицький і продовжили видатні вчені Ф. Ю. Палфій, П. З. Лагодюк, В. В. Снітинський, І. Б. Ратич, В. В. Влізло та багато інших професорів і кандидатів, які зросли в колективі. Наявність висококваліфікованих наукових кадрів, серед яких 2 академіки і 3 член-кореспонденти НААН України, 20 докторів і понад 70 кандидатів наук забезпечують і сьогодні виконання сучасних досліджень на високому науковому рівні. Славні традиції колективу Інституту працювати не лише для сьогодення науки, а й для перспективи, добра аура творчості, професійність та відповідальність завжди були притаманні науковцям різних поколінь вашого закладу. Такі високі принципи діяльності Інституту підтверджуються вагомими державними нагородами як колективу, так і провідних учених, науковий авторитет яких визнаний в Україні, країнах СНД, Європейського Союзу та інших держав світу.

Бажаю й надалі колективу Інституту біології тварин НААН України зберегти добрий науковий ритм творчості, наснаги та натхненної праці, щоб зустрічати наступні ювілеї вагомими результатами для незалежної Української держави на благо її народу та науки. Миру, добра, благополуччя і здоров'я колективу з нагоди ювілею.

Голова Львівської обласної
державної адміністрації

Василь Горбаль